



Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jacka Tomczaka.

(-) Władysław Bartoszewski; (-) Paweł Bejda; (-) Marek Biernacki; (-) Adam Dziędzic; (-) Andrzej Grzyb; (-) Henryk Kiepusa; (-) Agnieszka Maria Kłopotek; (-) Radosław Lubczyk; (-) Mirosław Maliszewski; (-) Urszula Nowogórska; (-) Mirosław Adam Orliński; (-) Krzysztof Paszyk; (-) Michał Pyrzyk; (-) Ireneusz Raś; (-) Wiesław Różyński; (-) Jarosław Rzepa; (-) Tadeusz Samborski; (-) Marek Sawicki; (-) Czesław Siekierski; (-) Henryk Smolarz; (-) Zbigniew Sosnowski; (-) Magdalena Sroka; (-) Jacek Tomczak; (-) Stanisław Tomczyszyn; (-) Piotr Zgorzelski; (-) Zbigniew Ziejewski; (-) Bożena Żelazowska.

Ustawa
z dnia 2026r.
o zmianie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia

Art. 1

W ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 1746) wprowadza się następującą zmianę:

1) w art. 348 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. OHP dokonują z Funduszu Pracy refundacji kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego z uwzględnieniem wykazu zawodów, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 23, do wysokości najniższych stawek określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 191 § 3 i art. 195 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, obowiązujących w okresie, za który jest dokonywana refundacja na podstawie umowy zawartej z pracodawcą.”

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników wypłacana pracodawcom z Funduszu Pracy stanowi kluczowy instrument wsparcia edukacji zawodowej i ma strategiczne znaczenie dla rynku pracy. Jest to podstawą do zgłoszenia inicjatywy legislacyjnej mającej na celu zmianę statusu regulacji dotyczących refundacji wynagrodzeń młodocianych zatrudnianych w celu przygotowania zawodowego na podstawie Kodeksu pracy z fakultatywnej na obligatoryjną.

Od czasu transformacji systemowej, wobec dramatycznego załamania się kształcenia w przemyśle, edukacja zawodowa została zdominowana przez kształcenie ogólne. Ilustrują to dane, w Polsce tylko 10% młodzieży kształci się dualnie, gdyż nastąpił spadek o 2/3 w okresie minionych 35 lat, podczas gdy w Niemczech jest to 50% młodych ludzi. Z kolei we Francji zapewnione środki z budżetu państwa w wysokości 5 tys. euro rocznie na wynagrodzenia dla uczących się w szkole i miejscu pracy umożliwiły osiągnięcie od 2018 r. poziomu powyżej 1 mln miejsc nauki zawodu w miejscu pracy.

Przedsiębiorcy oraz opinia publiczna w Polsce oczekują przywrócenia prestiżu kształcenia zawodowego prowadzonego w miejscu pracy. Wykwalifikowani pracownicy to przyszłość kraju, ich brak staje się fundamentalną barierą rozwoju gospodarczego. Dlatego należy podkreślić ogromny wkład dla społeczeństwa i gospodarki firm kształcących kadry w tak potrzebnych dzisiaj na rynku zawodach. Kształcenie w miejscu pracy prowadzone jest w Polsce w zakładach rzemieślniczych, jak też w przemyśle, handlu i rolnictwie.

Opracowania analityczne jednoznacznie wskazują, że „W wielu krajach europejskich tradycja włączania pracodawców w system kształcenia zawodowego zaowocowała stworzeniem oferty edukacyjnej skrojonej pod potrzeby rynku pracy (...). Doskonałym przykładem takiej współpracy jest m. in. system niemiecki, w którym izby przemysłowo-handlowe odpowiadają za weryfikowanie kompetencji nabywanych przez uczniów bezpośrednio u pracodawców w ramach tzw. dualnego kształcenia.¹”

W Polsce kształcenie dualne realizowane jest w ramach branżowej szkoły I stopnia przemiennie z kształceniem zawodowym w miejscu pracy na podstawie umowy o pracę. Refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników wypłacana jest pracodawcom z Funduszu Pracy, będącego w dyspozycji Ministra Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej, jako instrument wsparcia edukacji zawodowej.

¹ Kierunki rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego, tom 2, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2023/

Kształcenie dualne w Polsce w liczbach: 115 zawodów, 36 tys. pracodawców i 123 tys. młodocianych pracowników /dane MRPiS za 2024 r./, 3 mln świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich wydanych od 1945 r. Najchętniej wybierany zawód: mechanik pojazdów samochodowych.

Młodocianym pracownikom przysługuje w III roku nauki wynagrodzenie na poziomie 10% (I rok 8%, II rok 9%) przeciętnych zarobków w gospodarce. Kwota obliczana jest w stosunku procentowym do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale.

Ilustracją pozytywnych efektów społecznych wynagrodzeń dla młodocianych pracowników w ramach kształcenia dualnego jest to, że jak wskazują przedstawiciele edukacji i pracodawców, młodzieży „nie opłaca się wagarować” w miejscu pracy ze względów finansowych, w odróżnieniu od absencji szkolnej. Rezultaty tak wychowawcze, jak i zawodowe tego systemu wynagrodzeń potwierdzają analizy działalności firm prowadzących kształcenie w miejscu pracy oraz szkół branżowych.

Zaletą kształcenia dualnego jest kształtowanie u młodocianego pracownika kompetencji cenionych przez pracodawców, takich jak: realizm życiowy, rozwój aspiracji, poważny stosunek do pracy, przedsiębiorczość, chęć dalszego kształcenia i podnoszenia kwalifikacji.

Taka forma kształcenia jest kluczowa dla młodych ludzi oraz gospodarki, gdyż: to jest kształcenie ucznia dostosowane do potrzeb przedsiębiorcy, zapewnia lojalność i zaangażowanie pracowników, zapewnienia ciągłość zawodów, w tym zawodów rzemieślniczych, w których tradycja odgrywa szczególną rolę, zapewnia wpływ organizacji gospodarczych na edukację zawodową.

Kształcenie dualne w zakładach pracy w ramach modelu dualnego, jest wymierną oszczędnością dla powiatów i miast na prawach powiatu. Bieżące inwestowanie w bazę szkolnych warsztatów kształcenia praktycznego jest wysiłkiem przekraczającym ich zdolności budżetowe. Zwracają na to uwagę parlamentarzyści w interpelacji dotyczącej systemu edukacji zawodowej:

Przedstawiciele władz powiatowych wskazują ponadto na korzyści edukacyjne kształcenia dualnego, gdyż:” (...) kształcenie w formie warsztatów szkolnych – generujące duże koszty nigdy nie będzie nadążać za rzeczywistością rynku pracy. Baza szkół zawsze będzie odbiegać jakością i standardem w stosunku do przedsiębiorstw i zakładów pracy (mimo znacznych nakładów organów prowadzących na jej rozbudowę i unowocześnienie)²”.

² M. Wasielewski - Starosta Pleszewski, Pismo do Prezesa Krajowej Izby Gospodarczej, 02.07.2024

Klasyfikacja modeli kształcenia zawodowego w poszczególnych krajach bazuje na analizie, w jakim zakresie praktyczne kształcenie zawodowe realizowane jest u pracodawcy (model dualny), czy w warsztatach szkolnych. Rozróżnienie tych dwóch modeli kształcenia zawodowego jest zatem podstawowym założeniem w ujęciu naukowym oraz zarządzaniu strategicznym tym segmentem edukacji.

Można szacować, że zabezpieczenie corocznie kwoty 1,3 mld zł rocznie powinno być wystarczające na pokrycie wszelkich potrzeb, w tym zakresie. Brakującą kwotę po ostatnich zmianach i przesunięciach środków w planie Funduszu Pracy można oszacować na ok. 150 mln zł. Źródłem finansowania powinny być środki Funduszu Pracy ujęte w innych pozycjach w planie lub środki pozostające na rachunku Funduszu nie ujęte w planie, którymi w przypadku braku możliwości przesunięć należy zwiększyć plan wydatków Funduszu.

Projekt ustawy nie powoduje dodatkowych kosztów dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projekt ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

o zmianie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Posel Jacek Tomczak

I. Część wstępna

[1] Zwięźły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Brak stabilności w dostępie do środków na refundację z Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom, o której mowa w art. 349 Ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. 2025 poz. 620), corocznie utrudnia realizację dualnego modelu kształcenia i ogranicza możliwość zdobywania kluczowych na rynku pracy kwalifikacji przez młodocianych w najlepszych do tego warunkach, tj. zakładach pracy. Określone w planie Funduszu Pracy limity często są nietrafione i nie uwzględniają faktycznych potrzeb. Powyższe powoduje brak możliwości rozpatrzenia złożonych przez pracodawców pracochłonnych wniosków o przedmiotową refundację. Bez refundacji pracodawcy nie są zainteresowani poświęceniem czasu, pieniędzy i materiałów na naukę uczniów zawodu, ryzykując przy tym własnym sprzętem i opinią. Brak adekwatnych do potrzeb środków na ten instrument wsparcia edukacji zawodowej jest sprzeczny z aktualną promocją szkolnictwa zawodowego realizowaną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Ponadto, inne formy nauki zawodu, np. w szkolnych pracowniach, nie pozwalają na równie skuteczne zdobycie kwalifikacji jak ma to miejsce w zakładach pracy.

Dla uniknięcia dalszych problemów konieczne jest zapewnienie środków na refundację, na zasadach podobnych jak dla świadczeń obligatoryjnych, np. zasiłków dla bezrobotnych, które po spełnieniu warunków muszą być wypłacane. Podobnie powinno być z refundacją. Jeśli młodociany chce się uczyć zawodu w zakładzie pracy, żeby mieć praktyczne umiejętności zawodowe i wiedzę o prowadzeniu firmy, a także żeby uniknąć po szkole statusu osoby bezrobotnej, powinien mieć zapewnioną taką możliwość.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

- Tak
- Nie

Jako system wzorcowy w Europie wskazuje się niemiecki system kształcenia dualnego (duales Ausbildungssystem). Jego szczegółowe uwarunkowania zostały opracowane i zawarte w systemie aktów prawnych niemieckiej legislacji m.in. Berufsbildungsgesetz (BBiG) [https://www.gesetze-im-internet.de/bbig_2005/BJNR093110005.html], Handwerksordnung (HwO) [<https://www.gesetze-im-internet.de/hwo/BJNR014110953.html>] oraz całego szeregu „Rozporządzeń” indywidualnych dla każdego zawodu zawierających, szczegółowe programy nauczania w przedsiębiorstwach szkolących uczniów i niezbędne

wymagania egzaminacyjne. System ten zawiera zasady wypłaty pensji regulowanej przez państwo na rzecz pracowników uczących się zawodu, obejmując rozbudowany system świadczeń socjalnych i pomocowych, celem zapewnienia możliwości najmu mieszkania, dopłat do dojazdów oraz dodatkowo zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy. Wprowadzenie analogicznego do krajów niemieckojęzycznych systemu kształcenia zawodowego wymagałoby wprowadzenia daleko idących zmian w szkołach branżowych I i II stopnia oraz technikach, które nie mają charakteru dualnego. Przebudowując kompleksowo system szkolno-edukacyjny w Polsce w tym zakresie, w tym np. ograniczając liczbę dni i godzin szkolenia w szkołach (od 1 do 2 dni tygodniowo, względnie wprowadzenia obowiązku nauki w szkołach weekendowych), przy równoczesnym zapewnieniu możliwości pracy i nauki u pracodawcy przez liczbę 3-5 dni w tygodniu, oznaczałoby to brak ciągłości edukacji zawodowej. Choć zmiana ta, jest realną alternatywą, wymagałaby czasochłonnych, lecz koniecznych konsultacji i pracy w ministerstwach odpowiedzialnych za edukację, naukę, pracę, finanse i budżet oraz technologii, zakończonej porozumieniem na szczelbu koordynacji Rady Ministrów, celem wytworzenia spójnego i wielowątkowego projektu wprowadzenia polskiej wersji dualnego Ausbildungssystemu.

Natomiast zaproponowana nowelizacja odnosi się do znacznie szybszej i stosunkowo łatwiejszej implementacji, bowiem opiera się na uwzględnieniu polskiego systemu prawnego i wypracowanych rozwiązań opartych o istniejący Fundusz Pracy oraz działalność Ochotniczych Hufców Pracy, a także polski system szkolenia branżowo-technicznego i Ustawę o Rzemiośle. Obecnie funkcjonujący fakultatywny charakter refundacji nie sprawdzał się w ostatnich latach, ponieważ corocznie OHP-y zmagają się z brakiem środków i jednocześnie z napięciami w relacjach z uczniami, ich rodzicami i pracodawcami w związku brakiem środków. W sytuacji gdy Polska jest objęta procedurą nadmiernego deficytu, która determinuje konieczność konsolidacji finansów publicznych i redukcji wydatków, a wydatki Funduszu Pracy są objęte zakresem stabilizującej reguły wydatkowej (SRW) oraz limitem, corocznie wskazywanym w ustawie budżetowej, najlepszym rozwiązaniem dla zapewnienia młodocianym pracownikom przyszłości zawodowej jest wprowadzenie obligatoryjności refundacji i zobowiązanie dysponenta Funduszu Pracy do zabezpieczenia środków w wysokości odpowiadającej faktycznym potrzebom.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników będzie w pełni realizowana, co przyczyni się do rozwoju szkolnictwa zawodowego realizowanego w ramach dualnego modelu kształcenia. Planowanie środków z Funduszu Pracy będzie wymagało zabezpieczenia określonej kwoty na ten instrument wsparcia edukacji zawodowej celem pełnego zaspokojenia potrzeb nauki uczniów. Pod koniec roku budżetowego nadwyżki planowanych środków będą mogły być przesunięte w planie na inne działania. Aktualnie w Ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. 2025 poz. 620) określono że:

- w art. 272:

„Minister właściwy do spraw pracy ustala na dany rok budżetowy limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie refundacji, o której mowa w art. 348 ust. 1.”

- w art. 348 ust. 1:

„OHP moga dokonywać z Funduszu Pracy refundacji kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego”

Projektowana zmiana ma na celu, aby:

Minister właściwy do spraw pracy zabezpieczał na dany rok budżetowy limit środków do wysokości faktycznych potrzeb, a nie jak obecnie uznaniowo. Ponadto, określa zobowiązanie, że OHP „dokonują z Funduszu Pracy refundacji”, zamiast obecnego „mogą dokonywać”.

Powyższe zapisy nie są sprzeczne terminologicznie z innymi regulacjami. Rozwiązanie nie narusza konstytucyjnych zasad, w tym ochrony wolności i praw obywateli. Zaproponowane zapisy nie wprowadzają instytucji nieznanych prawu i Ustawie nowelizowanej. Proponowane

zapisy korzystają z istniejącego w Ustawie mechanizmu obligatoryjnego zabezpieczenia i wypłaty świadczeń z Funduszu Pracy na rzecz zasiłku i dodatku aktywizacyjnego (art. 218 ust. 1 i art. 233 ust. 1 w zw. z art. 266 Ustawy nowelizowanej). Jego wejście w życie powinno nastąpić niezwłocznie celem uniknięcia konfliktów i rozczarowań osób zainteresowanym kształceniem zawodowym w drugiej połowie roku. Najpóźniej powinno wejść w życie od początku 2027 roku. Jednocześnie warto poddać analizie, czy refundacja faktycznie stanowi jak dotychczas pomoc publiczną na zasadach de minimis dla przedsiębiorców, bowiem można mieć co do tego faktu uzasadnione wątpliwości. Refundacja służy wykonywaniu zadania publicznego – edukacji zawodowej młodocianych, nie zaś osiągnięciu zysku przez przedsiębiorców.

Stawki refundacji wynagrodzeń młodocianych obowiązujące od 1.03.2026 do 31.05.2026 r. wynoszą miesięcznie:

- nie mniej niż 8% ww. wynagrodzenia w I roku nauki lub klasie I branżowej szkoły I stopnia - 735,82 zł
- nie mniej niż 9% ww. wynagrodzenia w II roku nauki lub klasie II branżowej szkoły I stopnia - 827,80 zł
- nie mniej niż 10% ww. wynagrodzenia w III roku nauki lub klasie III branżowej szkoły I stopnia - 919,78 zł
- nie mniej niż 7% ww. wynagrodzenia w razie odbywania przyuczenia do wykonywania określonej pracy - 643,85 zł

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Rozwiązanie wzmocni dalszą realizację dualnego modelu kształcenia, bez zakłóceń i bez rezygnacji pracodawców z prowadzenia praktycznej nauki zawodu z powodu braku środków wspierających naukę. Zmiana pozytywnie wpłynie na ponad 145 tys. pracowników młodocianych³ oraz ich rodziny, 36 tys. pracodawców zatrudniających młodocianych w celu przygotowania zawodowego⁴, Ochotnicze Hufce Pracy i ich 16 oddziałów wojewódzkich, centra edukacji i pracy młodzieży⁵ oraz zrzeszone w Związku Rzemiosła Polskiego 27 izb rzemieślniczych (w tym 1 branżową); 458 Cechów rzemiosł i 54 spółdzielnie rzemieślniczych⁶. Zwłaszcza pozytywnie wpłynie na tysiące osób, które z powodu braku środków na refundację zrezygnowały z prowadzenia, lub pobierania nauki w trybie dualnym, lub też rozważają obecnie taką rezygnację⁷. W zakresie ewentualnych kosztów – wskazać należy, iż zgodnie z treścią „Zestawienia przychodów i wydatków Funduszu Pracy do 2024 r.” w ostatnich latach tj. 2023 i 2024 różnica pomiędzy planem finansowym FP a wykonaniem planu, wynosiła: 11 052 542,16 zł (2023 r.) oraz 163 006 706,93 zł (2024 r.) zaoszczędzonych środków po stronie FP. Tym samym, doprowadzenie do obligatoryjnej wypłaty refundacji w sytuacji spełnienia ustawowych wymogów przez wnioskodawców, pozostanie zabezpieczone w przewidywanych sumach przeznaczonych na realizację tego celu przez ministra właściwego ds. pracy.⁸

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Zmiany wprowadzone regulacją mogą przyczynić się do spadku stopy bezrobocia młodzieży, która wg danych Eurostatu wynosiła 11%⁹ w styczniu 2026 roku. Ponadto, poprawi opinie przedsiębiorców, tj. głównych płatników środków na Fundusz Pracy w związku z ich bardziej

³ Sprawozdanie Komendy Głównej Ochotniczych Hufców Pracy z wykonania planu pracy w 2024 r.

⁴ Tamże

⁵ Dane MRPiPS

⁶ Dane Związku Rzemiosła Polskiego

⁷ Szacunki związku Rzemiosła Polskiego.

⁸ Zestawienie przychodów i wydatków Funduszu Pracy do 2024 r.

[<https://www.gov.pl/web/rodzina/przychodywydatkifp>], 31.03.2026 r.

⁹ Dane Eurostatu

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/teilm021/default/table?lang=en&category=t_labour.t_employ.t_lfsi.t_une

odpowiedzialnym i edukacyjnym przeznaczeniem na kształcenie osób młodych wchodzących na rynek pracy (2,9 mln)¹⁰. Projektowane zmiany powinny mieć pozytywny wpływ na rynek pracy. Oczekuje się, iż regulacja przyniesie pozytywne skutki dla rynku pracy, umożliwiając pracodawcom uzyskanie pomocy na realizację przygotowania zawodowego młodocianych pracowników. Zmiany ograniczą obawy pracowników OHP, dotyczące przekroczenia limitów środków na refundację wynagrodzeń młodocianym pracownikom, których konsekwencją jest naruszenie dyscypliny finansów publicznych związane z karami, takie jak: upomnienie, nagana, kara pieniężna oraz zakaz pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi. Nadto, wobec dodatkowego celu zakładanego w proponowanej nowelizacji, jakim jest walka z bezrobociem wśród młodych, niniejsze zmiany pozytywnie prognozują w zakresie ograniczenia w przyszłości konieczności przeznaczania środków na zasiłki dla bezrobotnych – które na przestrzeni lat 2009 – 2024 r. wzrosły z kwoty 2 833 300 zł do kwoty 2 528 403 426,78 zł. Równocześnie należy wspomnieć, iż w przeciwieństwie do pozytywnego bilansu pomiędzy planem a wykonaniem planu finansowego w zakresie refundacji kosztów szkolenia, w zakresie zasiłków dla bezrobotnych zakładany plan jest negatywny – w 2024 r. planowano przeznaczyć kwotę 2 470 000 000 zł, a ostatecznie koszty wyniosły 58 403 426, 78 zł więcej niż zakładano.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Skutkiem finansowym rozwiązania będzie urealnienie planowanej kwoty limitu środków Funduszu Pracy na refundacje, możliwe przeniesienie z innych pozycji w planie Funduszu, przez ewentualne wsparcie z rezerwy Ministra lub dzięki zwiększeniu kwoty planowanych wydatków z Funduszu Pracy. Można szacować, że zabezpieczenie corocznie kwoty 1,3 mld zł rocznie powinno być wystarczające na pokrycie wszelkich potrzeb, w tym zakresie. Brakującą kwotę po ostatnich zmianach i przesunięciach środków w planie Funduszu Pracy można oszacować na ok. 150 mln zł. Wskazać należy, iż przeznaczone środki winny być traktowane jako inwestycja w przyszłych przedsiębiorców i pracowników – którzy nie tylko nie będą musieli korzystać z zasiłków dla bezrobotnych i dodatkowych świadczeń, to jeszcze sami wypracują dodatkowe kwoty służące zasileniu Funduszu Pracy – zgodnie z art. 258 nowelizowanej Ustawy. Nadto, jak wskazano wyżej, dotychczasowe wyliczenia wynikające z Zestawienia przychodów i wydatków Funduszu Pracy do 2024 r. - wskazują na możliwość prawie bezuszczerbkowego dla Funduszu Pracy zabezpieczenia koniecznych refundacji. (zwłaszcza wobec danych z 2023 i 2024 r.)¹¹

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Źródłem finansowania powinny być środki Fundusz Pracy ujęte w innych pozycjach w planie lub środki pozostające na rachunku Funduszu nie ujęte w planie, którymi w przypadku braku możliwości przesunięć należy zwiększyć plan wydatków Funduszu. Jak wskazywano wyżej, dotychczasowa praktyka wykazywała zabezpieczenie w planie wydatków z FP kwoty dotychczas większej niż ostatecznie wydatkowane na refundacje wynagrodzeń młodocianych pracowników.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ Nie

¹⁰ Dane GUS <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-niefinansowe/przedsiębiorstwa-aktywne-w-4-kwartale-2025-r-,42,5.html>

¹¹Zestawienie przychodów i wydatków Funduszu Pracy do 2024 r. [<https://www.gov.pl/web/rodzina/przychodyiwydatkifp>], 31.03.2026 r.

Tak, ponieważ:

- określa plan przyznania lub zmiany pomocy państwa (art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej);
- zawiera przepisy techniczne (dyrektywa (UE) 1535/2015);
- dotyczy dziedziny podlegającej kompetencji Europejskiego Banku Centralnego (art. 127 ust. 4 tiret drugie TfUE);
- ma zastosowanie do usług świadczonych przez usługodawców (dyrektywa 2006/123/WE);
- dotyczy innych niż wymienione wyżej dziedzin objętych procedurą notyfikacyjną.

Nie dotyczy. Zgodnie z treścią art. 3 ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2023/2831, z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Tekst mający znaczenie dla EOG), pomoc de minimis nie podlega procedurze notyfikacji przewidzianej w art. 108 ust. 4 TfUE. Zgodnie z treścią art. 348 ust. 3 nowelizowanej Ustawy, refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, stanowi pomoc de minimis.

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- Nie
- **Tak**

Projekt ustawy, dotyczy jedynie pośrednio wykonywania działalności gospodarczej, w której kształci się młodociany pracownik. Zmiany pozytywnie wpłyną na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców szkolących uczniów, zapewniając im równe traktowanie, przez dostęp do refundacji związanej z zatrudnieniem młodocianych w ramach praktycznej nauki zawodu. Część z nich była pozbawiona refundacji z uwagi na wyczerpanie limitu. Proponowane zapisy nie wprowadzają nowych praw i/lub obowiązków wobec mikro-, małych i średnich przedsiębiorców. Mają na celu jedynie umożliwienie powiększenia limitu refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników, co pozwoli zwiększyć liczbę podmiotów uprawnionych, bez zmiany warunków jej wypłaty. Pozostałe funkcjonujące w obrocie prawnym przepisy, dotyczące warunków ubiegania się o refundację kosztów młodocianych pracowników pozostają bez zmian.

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- **Nie**
- Tak

Możliwość uzyskania refundacji przez potencjalnie większą liczbę mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców nie spowoduje wzrostu ich obciążenia administracyjnego.

Pozostałe funkcjonujące w obrocie prawnym przepisy, dotyczące warunków ubiegania się o refundację kosztów młodocianych pracowników pozostają bez zmian.

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

- **Nie**
- Tak

Nie dotyczy

Warszawa, 11 czerwca 2026 r.

BEOS-WPEiM-1264/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.166.10.2026
Data wpływu 11.06.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej
poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rynku pracy i służbach
zatrudnienia (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jacek Tomczak)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę art. 348 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia¹ (dalej: ustawa; art. 1 projektu). Nowelizacja dotyczy zasad refundacji przez Ochotnicze Hufce Pracy (dalej: OHP) z Funduszu Pracy kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, z uwzględnieniem wykazu zawodów, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 23 ustawy², do wysokości najniższych stawek³, obowiązujących w okresie, za który jest dokonywana refundacja na podstawie umowy zawartej z pracodawcą. Nowelizacja stanowi, że OHP będą dokonywać refundacji z Funduszu Pracy wskazanych wyżej kosztów pracodawcy. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym OHP mogą dokonywać takich refundacji.

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 620, ze zm.

² Zgodnie z przywołanym przepisem do zadań samorządu województwa w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy należy coroczne określanie i ogłaszanie, wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na zawody na rynku pracy określonego w szczególności w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

³ Stawki te są określane w przepisach wydanych na podstawie art. 191 § 3 i art. 195 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, ze zm.).

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy Ze względu na przedmiot projektu ustawy w analizie należy uwzględnić:

- artykuły 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) ustalające zasady przyznawania pomocy przedsiębiorstwom przez państwa członkowskie;
- rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*⁴ (dalej: rozporządzenie (UE) 2023/2831).

Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE, z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w TfUE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych, w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, w zakresie w jakim wpływa na wymianę handlową.

Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swoich uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Jeżeli uzna, że plan nie jest zgodny z rynkiem wewnętrznym, wszczyna niezwłocznie procedurę wyjaśniającą. Państwo członkowskie nie może wprowadzić w życie projektowanych środków, dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej.

Na podstawie art. 1 rozporządzenia (UE) 2023/2831 akt ten jest stosowany do pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom we wszystkich sektorach, z wyjątkami określonymi w tym przepisie. Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2023/2831 uważa się, że środki pomocy, które spełniają warunki określone w przywołanym akcie, nie spełniają wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 TfUE i dlatego nie podlegają wymogowi zgłoszenia przewidzianemu w art. 108 ust. 3 TfUE.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Nowelizowany art. 348 ust. 1 ustawy należy ocenić z punktu widzenia zgodności z unijnymi zasadami udzielania pomocy państwa w zakresie, w którym zmienia zasady refundacji przez OHP z Funduszu Pracy kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. Trzeba na wstępie wskazać, że ustawa kwalifikuje wymienioną wyżej refundację jako pomoc publiczną. Zgodnie bowiem z art. 348

⁴Dz. Urz. UE L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>.

ust. 3 ustawy refundacja, o której mowa w ust. 1 tego przepisu, udzielana podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 pkt 17⁵ ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej⁶, stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

Analiza nowelizowanego przepisu wymaga uwzględnienia, że niektóre rodzaje pomocy są uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym i zwolnione z obowiązku notyfikacji, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TfUE, na mocy rozporządzeń Komisji. Należy do nich rozporządzenie (UE) 2023/2831, stanowiące, że pomoc, która spełnia wszystkie warunki w nim określone, nie podlega notyfikacji wskazanej w art. 108 ust. 3 TfUE. Trzeba stwierdzić, że zmieniający art. 348 ust. 1 ustawy przewidujący przyznawanie pomocy publicznej zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis* nie jest sprzeczny z unijnymi zasadami przyznawania pomocy państwa. Projekt ustawy nie jest zatem sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzje

Poselski projektu ustawy o zmianie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/

⁵ Zgodnie z tym przepisem pod tym pojęciem należy rozumieć działalność gospodarczą, do której mają zastosowanie reguły konkurencji określone w przepisach części trzeciej tytułu II rozdziału 1 TfUE.

⁶ Dz. U. z 2026 r. poz. 500.

Warszawa, 11 czerwca 2026 r.

BEOS-WPEiM-1265/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SP5-111.020.166.9.2026

Data wpływu 11.06.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jacek Tomczak) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt przewiduje zmianę art. 348 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia¹ (dalej: ustawa; art. 1 projektu). Nowelizacja dotyczy zasad refundacji przez Ochotnicze Hufce Pracy (dalej: OHP) z Funduszu Pracy kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, z uwzględnieniem wykazu zawodów, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 23 ustawy², do wysokości najniższych stawek³, obowiązujących w okresie, za który jest dokonywana refundacja na podstawie umowy zawartej z pracodawcą. Nowelizacja stanowi, że OHP będą dokonywać refundacji z Funduszu Pracy wskazanych wyżej kosztów pracodawcy. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym OHP mogą dokonywać takich refundacji.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 620, ze zm.

² Zgodnie z przywołanym przepisem do zadań samorządu województwa w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy należy coroczne określanie i ogłaszanie, wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na zawody na rynku pracy określonego w szczególności w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

³ Stawki te są określane w przepisach wydanych na podstawie art. 191 § 3 i art. 195 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, ze zm.).

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Konrad Kuszal

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/